

Rostlinolékařství má budoucnost

Také rostlinolékařská profese se potýká s nedostatkem pracovníků. Česká společnost rostlinolékařská chce vzbudit větší zájem o tento obor a přilákat k němu mladé lidi. Proto společně s dalšími partnery již podruhé zorganizovala soutěž pro studenty středních škol s názvem Rostlinolékařství – profese budoucnosti. Zájem o zapojení do tohoto klání přitom roste. Letos se ho zúčastnilo 34 studentů ze 13 škol, vloni to bylo 29 studentů z 11 škol. Pamětní listy a ocenění si účastníci soutěže převzali v Praze v budově Senátu.

Zuzana Fialová

Podle zástupců společnosti je rostlinolékařství velmi náročná profese a má interdisciplinární charakter, zahrnující chemii, právní záležitosti, životní prostředí a celou řadu dalších aspektů. Tato skutečnost jen dokumentuje potřebu soustavné spolupráce, zejména když se jedná o přípravu a výchovu mladých lidí pro tuto profesi. Týká se to

uvědomují, jak je důležité se vzdělávat. Konkurence je dnes velká a právě vzdělání je největší možností k dalšímu posunu,“ řekl. Podle něj rostlinolékařství je nutné chápat v širších souvislostech. Kromě vlastní rostlinné výroby člověk vstupuje i do procesů ochrany přírody. „Znamená to větší sepětí s přírodou,“ doplnil.

Ředitel odboru rostlinných komodit Ministerstva zemědělství Zdeněk Trnka poznamenal, že

dělského (ÚKZÚZ) Petr Born poukázal na to, že pokud se nějaký obor chce rozvíjet, nechce zůstat na metách současnosti, musí začít u mládeže a u dětí. Podle něj jde o perspektivní obor, jehož absolventi najdou zaměstnání.

Problémem je nerovnováha

Řehák poznamenal, že Organizace OSN pro výživu a zemědělství FAO vykazuje, že zhruba 25 procent světových zásob obilí je

– rostlinolékaře. Dnes legislativa hovoří také o tom, že kdo pracuje s pesticidy, musí mít odbornou způsobilost,“ přiblížil.

„Nechtěl bych rostlinolékařství stavět pouze na úroveň ochrany rostlin, kdy se v minulosti zavodilo o to, kolik postříkáme hektarů, a zapomínalo se, že je třeba tyto látky používat racionálně. My jsme tady od toho, abychom ukázali, že ten obor má v první řadě zabezpečit zdraví rostlin,“ prohlásil Řehák.

Podle něj problémem je, že v rámci tuzemského zemědělství se v podstatě pěstují tři plodiny. „Ptáme se proč? Odpovědí je, že sedlák chce žít. Proto nabízí plodiny, které se dají co nejlépe zpeněžit, jako jsou řepka, obilniny, kukuřice, což z rostlinolékařského hlediska působí potíže,“ sdělil s tím, že velké rezervy jsou také v péči o půdu, kde je nedostatek humusu. „V roce 1989 jsme chovali 1,92 milionu kusů skotu a pěstovali 140 tisíc hektarů kukuřice. Dnes máme 600 tisíc kusů skotu a téměř 400 tisíc hektarů kukuřice. To jsou velké nevyváženosti. Proto se nedivíme, že se sahá po prostředcích, které nám pomohou celý systém alespoň udržet,“ dodal. „Chceme stále obhospodařovat velké plochy a pořád požadujeme výkonné odrůdy, ale ty jsou náročnější na ochranu,“ doplnil.

Trnka informoval, že rostlinná výroba čelí významným výzvám. K těm hlavním patří změna klimatu a sucho. Další výzvou je problematika rostlinolékařské péče a poradenství jako součást intenzifikace zemědělské výroby. „Evropský občan chce kvalitní potraviny a navíc chce, abychom je vyprodukovali environmentálně šetrnou cestou, která negativně neovlivňuje zdraví lidí a nezanášá kontaminanty do povrchových ani do podzemních vod. To je poměrně zásadní problém,“ řekl. „Například u plodin, které jsou pěstovány v menším rozsahu, čelíme výraznému problé-

mu, že tyto plodiny nemáme čím efektivně ošetřovat, abychom sklídili dobrou a kvalitní produkci. V současné době se v Evropské unii vyškrtává čím dál více účinných látek.“

Složitě vyhodnocení

Místopředseda České společnosti rostlinolékařské Milan Zapletal sdělil, že v letošním ročníku soutěže byly vyhlášeny tři varianty písemných prací. První byla úva-

prostředí, se sešlo 15 prací. Podle Zapletala měla komise při vyhodnocování velice složité postavení, protože všechny práce se velmi líbily. O třetí místo se nakonec podělili Tomáš Chvojka ze Střední zemědělské školy v Chrudimi a Vendula Vyšohlidová z České zahradnické akademie Mělník. Druhé místo obsadily napolovic Kateřina Vykoukalová ze Střední zahradnické školy Rajhrad a Karolína

Senátor Petr Šilar (uprostřed), vedoucí oddělení rostlinolékařské inspekce Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského Petr Born (vlevo), ředitel odboru rostlinných komodit Ministerstva zemědělství Zdeněk Trnka (druhý zleva), předseda České společnosti rostlinolékařské Vladimír Řehák (zcela vpravo) a místopředseda Milan Zapletal při slavnostním vyhlášení výsledků soutěže Rostlinolékařství – profese budoucnosti

Foto Zuzana Fialová

Studenti převzali ocenění v prostorách Valdštejnského paláce

Foto Zuzana Fialová

především oborů agropodnikání, ekologie a životního prostředí, ochrana rostlin, vinohradnictví a zahradnictví.

Předseda výkonného výboru České společnosti rostlinolékařské Vladimír Řehák připomněl, že letošním mottem soutěžního projektu je: „Pacientem lékaře je člověk, pacientem zvěrolékaře zvíře a pacientem rostlinolékaře rostlina“. „Tyto obory spolu úzce souvisí. Jestliže nemáme zdravé rostliny, má to vliv nejen na jejich výživu, ale i na výživu a zdraví lidí,“ vysvětlil.

Člen senátního výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu Petr Šilar, který byl garantem odborného obsahu soutěže, přivítal její konání. „Čím dál víc si

není příliš mnoho absolventů bakalářských nebo magisterských programů na vysokých školách týkajících se rostlinolékařství. „Vůbec to nekoresponduje s tím, jakou máme zpětnou vazbu ze zemědělských podniků. Jejich šéfové si uvědomují, že problematika rostlinolékařství bude skutečně jednou ze stěžejních, které budou ovlivňovat další rozvoj zemědělských podniků. Osobně jsem přesvědčen o tom, že rostlinolékařství je profesí budoucnosti, která bude skýtat jak v krátkodobém, tak v dlouhodobém horizontu široké možnosti uplatnění,“ prohlásil Trnka.

Vedoucí oddělení rostlinolékařské inspekce Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu země-

napadeno mykotoxiny. Podle něj zatímco v 60. letech minulého století se plodiny ošetřovaly proti 62 škodlivým organismům, dnes to je proti 422 škodlivým organismům. „Máme sedmkrát víc odolných organismů, než jsme měli. K tomu přicházejí ještě oblasti týkající se ochrany včel, ochrany vodních živočichů, ale i lovné zvěře a k tomu potřebujeme specialisty, ale my je nemáme,“ konstatoval.

Podle něj chybí dorost. Ukázalo se, že na ÚKZÚZ chybí odborníci na ochranu rostlin, požadavky na tyto specialisty se ozývají i z praxe. „Jestliže máme necelé čtyři tisíce podniků, které obhospodařují v průměru 800 až 1500 hektarů, již potřebují specialis-

ha na téma: Co si představujete pod pojmem integrovaná ochrana rostlin, druhou úvaha: Ohrožuje zemědělství životní prostředí? Třetí možností byla praktická práce: Škodlivý organismus rostlin a navržená ochranná opatření. Z každé varianty písemné práce se oceňovaly první tři finanční částkou, první místo 2500 korunami, druhé 1500 korunami a třetí místo tisíci korunami.

V rámci prvního zadání bylo hodnoceno pouze pět prací, přičemž první cenu odborná komise neudělila. Druhé místo získala studentka Střední zahradnické školy v Ostravě Hana Milasová a třetí studentka střední odborné školy ve Znojmě Karolína Uhrová.

Ve skupině úvah na téma, zda zemědělství ohrožuje životní

Dejová z Albrechtovy střední školy Český Těšín. První místo získal se svou prací Daniel Kos ze Střední odborné školy Jarov, Praha 9. „V poslední skupině, kterou bylo sledování škodlivých organismů a případná navrhovaná ochranná opatření jsme měli také problém s určením pořadí, proto se komise rozhodla, že udělí rovněž dvě třetí místa,“ podotkl Zapletal. Na něm se umístila Dáša Kroučalová ze Střední zahradnické školy Rajhrad a Jan Todter ze Střední zahradnické školy Ostrava. Druhé místo patřilo Dominice Halouskové. První místo získal Ondřej Šusta z Gymnázia a střední odborné školy Hořice, který zpracovával sledování skládkových chorob brambor. ■